

יום שלישי י"א בניסן תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

ניתן להפיץ לזכיו הרבים תחת השם 'נר שמואל' בלבד

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

כתובות - נ"ז

1. אשתו של רב אוזיא איבדה כתובתה, וחששו לדעת ר' מאיר שלא סמכא דעתה [שמה יאמר פרעתי] ובעילתו בעילת זנות מה פסק להם רב יוסף? שדעת חכמים שמשהו אדם את אשתו שתיים ושלוש שנים בלא כתובה. אבל מששמע בשם שמואל שהלכה כרבי מאיר בגזירותיו, פסק לכתוב חדש.
2. בפוחת ממאתיים האם מועיל מחילתה בעל פה - לר' יהודה לא מועיל לר' יוסי מועיל. באיזה אופן לא נחלקו?
 - א. רב דימי - לרבי יהושע בן לוי - 'בסוף' שכבר זכתה בחיוב הכתובה לכו"ע אינה מוחלת בע"פ. ורבי יוחנן אמר שבזה ובזה נחלקו. רבי אבהו ציטט שריב"ל ור"י אינם חולקים: כוונתו של ריב"ל בסוף - סוף ביאה. וכוונתו של ר' יוחנן שנחלקו בתחילת חופה ובסוף חופה.
 - ב. רבין - לרבי יהושע בן לוי - 'בתחילה' לכו"ע מוחלת, ורבי יוחנן אמר שבזה ובזה נחלקו. רבי אבהו ציטט שריב"ל ור"י אינם חולקים: כוונתו של ריב"ל 'בתחילה' תחילת חופה, וכוונתו של ר' יוחנן שנחלקו בתחילת ביאה וסוף ביאה.
 - ג. רב פפא - לולי ר' אבהו ציטט בשם ר' יוחנן, הייתי אומר שר"י וריב"ל חולקים, ורב דימי ורבין לא חולקים כיצד אמר ריב"ל - ששניהם התכוונו לסוף חופה שהיא תחילת ביאה, ובא רב פפא בא לחדש בזה - כשיש ב' לשונות, ללשון אחד נחלקו שני האמוראים כיצד הדין [כפי שרצה ר"פ לבאר מחלוקת ריב"ל ור"י וללשון שני נחלקו שני האמוראים כיצד אמר פלוני [כפי שביאר רבי אבהו את מחלוקת רב דימי ורבין בדעת ריב"ל] עדיף לבחור את הלשון הראשון שהוא בסברא ואפשר לומר אלו ואלו דברי אלוקים חיים, מאשר הלשון השני שנמצא שאחד מהם משקר.
3. נותנין לבתולה שנים עשר חודש משתבעה הבעל לפרנס את עצמה בתכשיטין. [וכן לאיש לפרנס עצמו בצרכי סעודה וחופה]. מנין שי"ב חודש? ויאמר אחיה ואמה תשב הנערה אתנו ימים או עשור - שבקשו אחי רבקה שנה [ימים תהיה גאולתו] ואם לא לכה"פ עשרה חודשים, [שלא יתכן שביקשו יומיים, ואם לא אז עשרה ימים...] אבל לאלמנה שכבר יש לה בגדים ותכשיטים, שלושים יום.
4. הגיע זמן ולא נישאו, החתן חייב במזונותיה ואם הוא כהן והיא ישראלית, אוכלת בתרומה. האם חתן יכול לתת את כל המזונות בתרומה? לרבי טרפון יכול, ובימי תומאתה, תמכרם ותקנה בהם חולין. לר' עקיבא יתן מחצה חולין ומחצה תרומה. עוד שנינו - היבם הכהן העומד לייבם את ארוסת אחיו אינו מאכיל בתרומה את הזקוקה לייבום אפילו אם היתה מאורסת שנה בפני הבעל. הטעם: כיון שהיא לא קנין כספו. זו משנה ראשונה בית דין של אחריהן אמרו אין האשה אוכלת בתרומה עד שתכנס לחופה, אפילו אם הגיע זמנה.
5. קטנה ארוסה בין היא ובין אביה יכולין לדחות את הנישואין יותר מי"ב חודש עד שתגדל. מה הטעם? היא - פשיטא. אביה - שמא תסבול ותצא מבעלה ויצטרך האב לתת לה תכשיטין טוב. עוד למדנו - אין קובעין זמן לנישואין כשהיא קטנה, שטורח הוא לה. אבל קובעין כשהיא קטנה זמן לכשתגדל, ולא חוששים שמא תפחד מעכשיו.
6. בוגרת שנתקדשה, כמה זמן נותנים לה לפרנס עצמה? לרב הונא - נותנין לה שלשים יום כאלמנה. ופרכוהו מברייתא שמשמע שנותנים לה י"ב חודש כבתולה. אמנם אם עבר עליה י"ב חודש בבגרות ונתקדשה נותנים לה שלשים יום כאלמנה. עוד למדנו - מי שהגיע זמנה להנשא לדעת ר' אליעזר הואיל ובעלה חייב במזונותיה, הוא גם מיפר נדריה.
7. דבר תורה ארוסה בת ישראל אוכלת בתרומה שנאמר וכהן כי יקנה נפש קנין כספו. מה טעם שחכמים אסרוה?
 - א. עולא - שמא ימזנו לה כוס בבית אביה ותשקה לאחיה ולאחותה. אבל כשהגיע זמן ולא נישאו אין לחוש שתאכילם, כיון שמייחד לה מקום. הטעם שלקייט [פועל] כהן מותר לאכול תרומה אצל מעבדו הישראלי ולא חוששים שיאכילו, שהדרך שמאכילים את הפועל ולא הפוך.
 - ב. רב שמואל בר רב יהודה - משום סימפון, שמא החתן ימצא מום ויתבטלו הקידושין למפרע ונמצא שהיתה זרה שאכלה בתרומה. אבל נכנסה לחופה ולא נבעלה - אוכלת, כיון שבודק עמה קודם שמכניסה.
8. עבד כנעני של ישראל שנמכר לכהן - אין בו חשש סימפון. מה הטעם?
 - א. מום שמבחוץ היה ניכר ובוודאי נתרצה הקונה.
 - ב. מום שאינו ניכר לא איכפת לקונה, כיון שאינו מפריעו ממלאכה.
 - ג. מום שנמצא שהוא גונב ממון או נפשות - המקח קיים, כיון שסתם עבדים הם כאלו.
 - ד. מום שנמצא שהוא ליסטים מזויין או מוצא להורג - יש לזה קול ואינו יכול לטעון שלא ידע.